

سیاست آموزشی موفقهای آسیا؛

آموزش برای همه، و نه فقط برای مستعدان

فرهنگی نظیر حمایت بی دریغ والدین از فرزندانشان و توجه حکومتها به تحصیل کودکان در چارچوب یک سیستم فارغ از اهداف سودجویانه نهفته است. اخیراً موفقیت‌های پی در پی جوانان تحصیلکرده آسیایی در راه یابی به دانشگاه‌های معروف آمریکا نظیر هاروارد و دانشگاه ایالتی کالیفرنیا آمریکا را که شاهد بر هم خوردن موازنه نژادی در این دانشگاهها هستند به فکر انداخت که از طریق اعمال روشهای تبعیض گرانه از این پدیده جلوگیری کنند. آمریکائیان متوجه شده‌اند که حتی تقلید از متون درسی که در مدارس آسیای شرقی تدریس می‌شود نمی‌تواند فاصله میان کودکان

داده‌اند نشان داده است که دستاوردها و موفقیت‌های فرزندانشان در سطحی پائین‌تر از کودکان آسیای شرقی قرار دارد. ضعف بزرگ کشورهای شروتمند غربی و یکی از دلایل عقب افتاده‌تر بودن کودکان غربی در مقایسه با کودکان آسیای شرقی این است که بسیاری از کودکان غربی در تحصیلات ابتدایی موفقیت لازم را کسب نمی‌کنند که همین امر موجب می‌شود به بازار بی‌تخصص کار جذب شوند و یا به صورت انگلهای دریافت‌کننده مزایای غیرتولیدی تأمین اجتماعی درآیند. نتیجه آن که هر روز از بودجه آموزشهای دبستانی و دبیرستانی کاسته می‌شود و

بسیاری از نظریه‌پردازها در مورد موفقیت‌های اقتصادی آسیای شرقی بحثها و تفسیرهایی جدلی است. اقتصاددانان در زمینه اهمیت سیاستهای صنعتی و برخوردهای فرهنگی به نظریه «ارزشهای آسیایی» رسیده‌اند ولی یک مسئله که تا حدودی جهانی هم هست گاه از نظر آنها دور مانده است: تاکید بر آموزش. موفقیت‌های کشورهای نظیر کره جنوبی و تایوان در زمینه شیوه‌ها و سیستم‌های آموزشی کودکان می‌تواند الگویی برای کشورهای فقیرتر در آسیای جنوبی و افریقا قرار گیرد. این روشها از محدوده کشورهای آسیای شرقی فراتر رفته و کارآیی آن مهر تأیید جهانی را دریافت کرده است. در یک گزارش مربوط به رقابت جهانی که در سال ۱۹۹۵ ارائه شده سنگاپور و تایوان در توانایی و کارآیی سیستم آموزشی خود برای «نیازهای رقابت‌های اقتصادی» مقام‌های اول و سوم جهانی را به خود اختصاص دادند. یکی از برجسته‌ترین شاخص‌های کشورهای چون تایوان، سنگاپور و کره جنوبی تاکید بر ارتقاء استانداردهای آموزشی برای همه جمعیت، و نه تنها برای مستعدان خاص بوده است. آن دسته از کشورهای در حال توسعه که سرمایه‌گذارهای هنگفت در آموزش ابتدایی کرده‌اند از نظر اقتصادی موفق‌تر از کشورهای بوده‌اند که توجه و سرمایه‌گذاریها را بر آموزشهای دانشگاهی متمرکز کرده‌اند. در سال ۱۹۶۰ پاکستانها و کره جنوبیها از نظر ثروت در یک سطح قرار داشتند، در آن سال در پاکستان ۳۰ درصد و در کره جنوبی ۹۴ درصد از کودکان به مدارس ابتدایی راه می‌یافتند. دیده شد که در سالهای ۱۹۸۰ درآمد سرانه کره جنوبیها به سه برابر پاکستانها افزایش یافت، گرچه ارتباط دادن این جهش چشمگیر تنها به تحصیلات ابتدایی مشکل است ولی بی‌تأثیر در این تحول شگرف نبوده است. تنها کشورهای در حال توسعه نیستند که چشم به موفقیت‌های خارج از انتظار غولهای آسیای شرقی درخته‌اند. در آمریکا و انگلستان بحثها و جدلها بر سر سیستم‌های آموزشی به این نتیجه رسیده است که آسیای شرقی‌ها راهی درست رفته‌اند و غریبها به گمراهی. آزمایشهایی که غریبها بر روی کودکان انجام

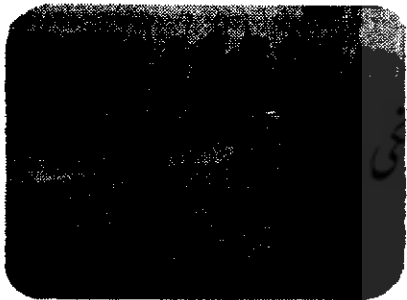
هزینه‌های منفی و غیرمولد تأمین اجتماعی افزایش می‌یابد. آمریکایی‌ها و انگلیسی‌ها که از شروتمندان غرب به شمار می‌روند نمی‌توانند مانند کشورهای فقیر جنوب آسیا و آمریکای لاتین نداشتن امکانات تحصیلات ابتدایی و دبیرستانی را عنوان کنند، بنابراین پاره‌ای از آنها شکستهای خود را به دلیل با استعدادتر بودن کودکان در آسیای شرقی توجیه می‌کنند و می‌گویند ساختار و طبیعت آن کودکان از فرزندان آنها غنی‌تر است. این بهانه سرپوشی است بر نسقهای متعدد سیستم آموزشی‌شان.

یک ویژگی بارز...

غریبها نمی‌توانند بسنجند که در پس موفقیت‌های تحصیلی کودکان در شرق آسیا توضیح‌های

شرکت کتاب و نوار زبان سرا

نماینده رسمی و انحصاری دانشگاه آکسفورد در سراسر ایران

مرکز فروش کتاب، نوار و فیلم‌های آموزشی زبان در تهران و شهرستانها

مرکز توزیع عمده محصولات فرهنگی به فروشگاهی عرضه محصولات فرهنگی با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سازنده لایبراتورهای زبان برای مراکز دانشگاهی و آموزشی با تجربه چند ساله

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، اول خیابان وصال
شماره ۲۷، طبقه سوم.
تلفن: ۶۴۶۲۱۵۲-۶۴۶۲۱۵۲-۶۴۶۲۱۵۲

آنها و دانش آموزان آن خطه را بر کند و دریافته‌اند که رمز آن در بنیانهای فرهنگی و روابط اجتماعی سالم در آن جوامع نهفته است. در آسیای شرقی والدین تعهد و مسئولیتهای عمیقی نسبت به آموزش فرزندان خود احساس می‌کنند. در کره جنوبی، تایوان و ژاپن والدین فرزندان خود را عصرها برای کمک به درسهای مدرسه به کلاسهای تقویتی می‌فرستند، امتحانات و موفقیت در آن با خون والدین عجین شده و در گوشت و پوست دانش آموزان رسوخ دارد. گرچه ممکن است چنین روشهایی بر روح کودکان دانش آموزان سنگینی کند ولی دیده شده است که در بلند مدت آنها را از امتیازاتی بهره‌مند می‌سازد که دانش آموزان غربی از آن محرومند.

به نظر نمی‌رسد که غربیها ناگهان همه فرهنگ آموزشی آسیای شرقیها را جایگزین روشهای آموزشی خود سازند ولی به صرافت افتاده‌اند که بخشی از جنبه‌های آن را جذب کنند. یکی از ویژگیهای بارز سیستم آموزش در آسیای شرقی دادن باور قطعی برای پیروزی به همه دانش آموزان و ایجاد حس اعتماد در موفقیت حتمی آنها در طول سالهای تحصیلی است. آنها به دانش آموزان می‌گویند، و حتی تلقین می‌کنند که همه تواناییها را برای موفقیت در تحصیل در وجود خود جمع دارند. مثلاً در تایوان همه از فرزندان خود انتظار دارند که به عنوان یک اصل و بدون استثنا در ۱۲ سالگی تحصیلات ابتدائی خود را به پایان برسانند. کلاسها در سه یا چهار سال اول دوره ابتدائی برای همگان با استعدادهای متفاوت تشکیل می‌شود. به شاگردانی که استعداد پیش رفتن با کلاس را ندارند هزینه شرکت در کلاسهای تقویتی پرداخت می‌شود تا هر چه سریعتر خود را به سطح کلاس اصلی خود برسانند. کلاسهای درسی از نظر فضا، نور، آرامش و ایجاد خاطر آسوده در دانش آموزان به دقت طراحی و روی آنها سرمایه‌گذاری مناسب انجام می‌شود.

عوامل دیگری نیز در این موفقیت سیستم‌های آموزشی کشورهای شرق آسیا مؤثر است؛ کودکان در این کشورها سخت‌کوش‌تر هستند، آنها ساعات بیشتری از روز و روزهای بیشتری از سال را در مدارس می‌گذرانند. موانع بر سر تحصیلات از قبیل دروس بیهوده از میان برداشته می‌شود و فکر دانش‌آموز بر دروس اصلی به منظور جذب واقعیات درسی و اجتماعی تمرکز داده می‌شود. روزانه یک گزارش از وضع پیشرفت دانش‌آموز برای والدین او ارسال می‌شود و آموزگار ارشد هر مدرسه میانگینی از مشق‌های شبانه هر دانش‌آموز را تهیه و حدود پیشرفت او را ارزیابی می‌کند و به اطلاع اولیاء مدرسه و والدین او می‌رساند. آموزگاران از احترامی عمیق

برخوردارند و شخصیت آنها در سطح بالا ارزیابی می‌شود و به همان نسبت حقوقی قابل توجه به آنها پرداخت می‌شود که نسبت به همتاهایشان در غرب چندین برابر است.

نمونه سیستم آموزش ابتدائی و متوسطه در کشورهای شرق آسیا می‌رود تا به تدریج در سیاستهای آموزشی غرب نفوذ کند؛ مثلاً روش آزمون و تدریس دروس بصورت صد در صد در کلاس و نه در خارج از آن که در شرق آسیا جریان دارد در انگلستان نیز به اجرا گذاشته شده است.

خلاصیت، و استقلال اندیشه و عمل

با این حال سیاستگذاران آموزش در شرق آسیا از تصحیح و تعدیل در سیستمهای آموزشی غافل نیستند و گاه حتی نسبت به سیستم موجود انتقاداتی وارد می‌آورند. آنها می‌گویند توانائی سیستم آموزشی آنها که بر انضباطی آهنین استوار است دارای ضعفهایی است. در کشورهای پیشرفته‌تر چون ژاپن و تایوان این نگرانی بروز کرده که روشهای معمول کنونی ممکن است روح خلاصیت را در کودکان و نوجوانان که در نهایت ممکن است زبانهای اقتصادی را در پی داشته

باشند، تضعیف کند. آنها می‌گویند نسبت آموزش آنها که ادامه آن به صورت کسب دستمزد جسمی در کارخانجات متجلی می‌شود گرچه موفق است، ولی در خیلی از موارد، مثلاً در زمینه طراحی نرم‌افزار آنها را از آمریکائیها عقب‌تر نگهداشته است.

یوان تسولی که ریاست کمیسیون اصلاحات آموزشی تایوان را عهده‌دار است سیستم آزمون و فقدان کسب آرائی آن را در شناخت استعداد دانش‌آموزان پسندت مورد انتقاد قرار داده است. همچنین پروفیسور هیرویاکی یوشیکاوا رئیس دانشگاه توکیو می‌گوید کارفرمایان ژاپنی به طور فزاینده نسبت به تواناییها و کسب آرائی فارغ‌التحصیلان جدید اظهار ناخشنودی می‌کنند. او اقرار می‌کند که محصلانی که از غرب باز

می‌گردند از خلاصیتها و ایده‌های نوین بسیاری برخوردارند ولی این خصوصیات آنها خیلی زود در لابلای چرخ دنده‌های سیستم آموزشی ژاپن درهم کوبیده می‌شود. او می‌گوید خلاصیت و استقلال اندیشه و عمل کیفیت‌هایی نیستند که بتوان آنها را در کارخانجات تولید کرد و برای ایجاد آن در جوانان دهها سال زمان مورد نیاز است.

در کشورهای شرقی آسیا توجه به تحصیلات ابتدائی و دبیرستان دلیل بر آن نیست که نسبت به تحصیلات دانشگاهی غفلت می‌شود. به ویژه در سالهای اخیر توجهی خاص نسبت به تحصیلات دانشگاهی معطوف، و بورسهای تحصیلی با ارزشی در اختیار دانشجویان قرار داده شده است. در سال ۱۹۹۰ ده درصد از فارغ‌التحصیلان دوره دکترای علوم و مهندسی در دانشگاههای آمریکا از کشورهای تایوان، چین و کره جنوبی بوده‌اند که تقریباً هیچکدام از آنها در آمریکا نمانده‌اند و پس از خاتمه تحصیل راهی کشورهای خود شده‌اند.

مأخذ: مجله اکونومیست ۲۱ سپتامبر ۱۹۹۶

برگردان از بخش ترجمه گزارش

افتتاح کلینیک دندانپزشکی تهران

مجتمع خدمات دندانپزشکی و دندانسازی تهران با کادری ورزیده (اعضای جوامع دندانپزشکی اروپا و آمریکا) مجهز به بخشهای ترمیمی- معالجه ریشه (روت کانال)- ساخت دندانهای مصنوعی- پروتزهای ثابت و متحرک- ارتودنسی- جراحی دهان- اطفال و کاشت دندان و زیبایی و دارای لابراتوار مدرن دندانسازی می‌باشد. لذا بدینوسیله به اطلاع عموم می‌رساند که جهت پذیرائی از بیماران محترم از ساعت ۸ صبح الی ۸ نوبت در تمام ایام هفته بجز تعطیلات رسمی آماده ارائه خدمات فوق می‌باشد.

نشانی:

مرکز شماره ۱: تهران، میدان هفت تیر (ضلع غربی میدان)، اول خیابان شهید لطفی (تابنده)، ساختمان تک، طبقه هشتم. تلفن: ۸۸۴۱۵۶۹
مرکز شماره ۲: خیابان انقلاب، چهارراه ولیعصر، بعد از پارک دانشجو، نرسیده به کالج، ساختمان ۱۱۳۰، طبقه اول. تلفن: ۶۷۵۵۸۸